

İSTANBUL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
PLATFORM TOPLANTISI

HAVA MEYDANLARINDA HAVA TAŞIMA ARAÇLARI İÇİN YAPILAN TESLİM ve HİZMETLERE İLİŞKİN KDV İSTİSNASI

HÜSNÜ ERDOĞMUŞ- YMM
12 / 02 / 2020

TÜRKİYE HAVA LİMANLARI UÇUŞ RAPORU (adet)

UÇAK TRAFİĞİ	2003	2017	2018
İç Hat	156.582	909.332	893.223
Dış Hat	218.405	591.125	649.553
Transit*	154.218	413.560	474.987
Toplam	529.205	1.914.017	2.017.763
Kaynak: D.H.M.İ (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Faaliyet Raporu)			

3065 Sayılı KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

Araçlar, kıymetli maden ve petrol aramaları ile ulusal güvenlik harcamaları ve yatırımlarda istisna:

Madde 13

Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır.

b) Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler.

3065 Sayılı KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

Mal ve Hizmet İhracatı

Madde 11

1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler, serbest bölgelerdeki müşteriler için yapılan fason hizmetler ve karşılıklı olmak şartıyla uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışındaki müşteriler için Türkiye'de verilen roaming hizmetleri,

4458 Sayılı GÜMRÜK KANUNU

Kabul Tarihi 27.10.1999

R.G: 04.11.1999-23866

Akaryakıt ve Kumanya ile İlgili Hükümler

Madde: 176

2. Serbest dolaşımda bulunan yakıt ve yağlar ile kumanyaların Yurt dışı sefere çıkan gemi, bot ve diğer deniz taşıtları ile hava gemilerine verilmesi ihracat hükmündedir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

R.G: 07.10.2009-23369 Mük.

Fiili ihracat

Madde: 416 – (1) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği tarih;

c) Dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına 418 ve 476 ila 482 nci maddeler çerçevesinde yapılacak teslimlerde eşyanın teslim edildiği, tarih olarak kabul edilir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ

R.G: 07.10.2009-23369 Mük

Deniz ve hava taşıtlarına kumanya, yağ ve yakıt dışında yapılacak teslimler

Madde:418 – (1) 476 ve 482. maddeler (*) çerçevesinde teslim edilen yakıt, yağ ve kumanya dışında, dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına serbest dolaşımda bulunan işletme ve donatım eşyası teslimi ihracat hükmündedir.

(*) 478 ve 482.maddeler transit rejim kapsamında Gemilerin aldığı yakıt ve kumanyadan bahsetmektedir.

3065 Sayılı KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

İhracat Teslimi ve Yurt Dışındaki Müşteriler İçin Yapılan Hizmetler

Madde 12

1. Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.

b) Teslim konusu mal T.C gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır.

3065 Sayılı KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

İhracat Teslimi ve Yurt Dışındaki Müşteriler İçin Yapılan Hizmetler

2. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanunî ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurtiçinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(*)

(26.04.2014-28893 R.G -Yürürlük : 01.05.2014)

II. İSTİSNALAR

B. ARAÇLAR , KIYMETLİ MADEN ve PETROL ARAMALARI İLE ULUSAL GÜVENLİK HARCAMALARI ve YATIRIMLARDA İSTİSNA

2. Liman ve Hava Meydanlarında Yapılan Hizmetlere İlişkin İstisna

3065 sayılı Kanunun (13/b) maddesinde, deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetlerin KDV'den istisna olduğu hükme bağlanmıştır. Bu istisna uygulamasına ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirlenmiştir.

(*) Daha önce yayınlana 123 adet kdv tebliği yürürlükten kaldırıldı.)

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

Yıllar	Yayınlanan KDV Tebliğleri	Adet
2014	KDV Genel Uygulama Tebliği	1
2014	Değişiklik yapan kdv Tebliği	2
2015	Değişiklik yapan kdv Tebliği	2
2016	Değişiklik yapan kdv Tebliği	5
2017	Değişiklik yapan kdv Tebliği	7
2018	Değişiklik yapan kdv Tebliği	6
2019	Değişiklik yapan kdv Tebliği	7
	Değişiklik yapan kdv Tebliği	30

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

2.1. Kapsam

Bu hükme göre istisnanın uygulanması için hizmetin;

- Liman ve hava meydanlarında,
- Deniz ve hava taşıma araçları için, **yapılması gerekmektedir.**

Dolayısıyla hava meydanlarında yapılmayan hizmetler; hava taşıma araçları için yapılsa bile istisnaya tabi olmazken; hava meydanlarında yapılmakla birlikte hava taşıma araçları için yapılmayan hizmetlere de istisna uygulanması mümkün değildir.

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

2.1. Kapsam

İstisna kapsamına, hava meydanlarında yük ve yolcuya verilen tahmil, tahliye ve benzeri hizmetler de dâhil olmak üzere, hava taşıma araçları için yapılan seyrüsefere ilişkin her türlü hizmet girmektedir.

Seyrüsefer: Trafik, (TDK)

Bir gemi veya uçak bir yerden başka bir yere giderken, pozisyon veya yön tayinine verilen terimin adıdır.

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

2.2. İstisna Uygulaması

Hava meydanlarında verilen hizmetlere ilişkin söz konusu istisna, tek aşamalıdır. Bu nedenle araç ve yük sahibi firmalara veya acentelerine doğrudan ilk safhadaki asıl yüklenici tarafından verilen ve fatura edilen hizmetler istisna kapsamında değerlendirilir.

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

2.3.Beyan

Bu istisna kapsamındaki hizmetler, hizmetin ifa edildiği döneme ait KDV beyannamesinde, **"İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler"** kulakçığının, **"Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler"** tablosunda 305 kod numaralı **"Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında verilen hizmetler"** satırı aracılığıyla beyan edilir. Bu satırın **"Teslim ve Hizmet Tutarı"** sütununa istisnaya konu hizmetlerin bedeli, **"Yüklenilen KDV"** sütununa bu hizmetler dolayısıyla yüklenilen KDV tutarı yazılır.

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

2.4. İade

Hava meydanlarında yapılan hizmetlerden kaynaklanan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır.

- Standart iade talep dilekçesi**
- beyan edildiği döneme ilişkin indirilecek KDV listesi**
- İade hakkı doğuran işleme ait yüklenilen KDV listesi**
- İadesi talep edilen KDV hesaplama tablosu**
- Satış faturaları listesi**

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

II. İSTİSNALAR

A. İHRACAT İSTİSNASI

1. Mal İhracı

1.1. Gümrük Beyannameli Mal İhracı

1.1.1. İstisnanın Kapsamı ve Beyanı*

Uluslararası taşımacılığa ilişkin olarak deniz ve hava taşıma araçlarına yapılan akaryakıt, kumanya, teknik ve diğer malzeme şeklindeki teslimler aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde vergiden istisnadır:

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

a) Türkiye içinde taşıma hakkı bulunmayan yabancı bayraklı gemilere ve **uçaklara** yapılan akaryakıt, kumanya, teknik ve diğer malzeme şeklindeki teslimler ihracat teslimi kapsamında KDV'den istisnadır.

b) Uluslararası taşımacılık yapan yerli gemi ve **uçaklar** ise "yurtiçinde bulunan bir firmanın yurtdışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubesi" niteliği taşıdığından bu araçlara yapılan söz konusu teslimler ihracat istisnası kapsamına girer.

KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ

(26.04.2014 -- 28893 Sayılı R.G)

c) Yukarıda açıklanan ve istisna kapsamına giren teslimlere ilişkin işlem veya ödemelerin acenteler tarafından yapılması istisnanın uygulanmasına engel değildir.

ç) Söz konusu teslimlerin ihracat istisnası kapsamında değerlendirilebilmesi için gümrük çıkış beyannamesi ile tevsik edilmesi gerektiği tabiidir.

Mal ihracına ilişkin istisna, ihracatın gerçekleştiği tarih olan gümrük beyannamesinin “kapanma tarihi”ni içine alan vergilendirme dönemine ait KDV beyannamesi ile beyan edilir.

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sayı : 64597866-130[11/a-2015]-16968- 10/07/2015

**Konu : Dış sefere çıkan hava
taşıtlarında bulunan
yolculara kumanya
teslimi**

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketinizce, uluslararası taşımacılık yapan yerli ve yabancı hava yolu araçlarına kumanya teslimi yapıldığı, bununla beraber bazı havayollarının yurt dışına sefer yapan uçaklarına kumanya teslim etmek yerine talepleri üzerine yolculara uçak içinde belirli bir bedel karşılığında yiyecek ve içeceklerin doğrudan satışını gerçekleştirmenizin istenildiği, satışlar için yeni nesil yazarkasa-pos cihazı kullanılacağı, irsaliye ile yüklenen yiyecek ve içeceklerin ertesi gün Kumanya ve Yakıt Teslim Listesi ile gümrük defterine işletileceği, yazarkasa cihazından alınacak Z Raporu ile de teslimin yapıldığı ayı takip eden ayın ilk 7 (yedi) iş günü içinde gümrük beyannamesiyle tamamlayıcı beyanda bulunulmak suretiyle ihracatın tevsik edileceği belirtilerek, yurt dışına sefer yapan uçak içinde yolculara yapılacak satışların irsaliye, Kumanya ve Yakıt Teslim Listesi, Z raporu ve tamamlayıcı gümrük beyannamesi ile ihracatın tevsiki hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin (II/A-1.1.1) bölümünde,

Uluslararası taşımacılığa ilişkin olarak deniz ve hava taşıma araçlarına yapılan akaryakıt, kumanya, teknik ve diğer malzeme şeklindeki teslimler aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde vergiden istisnadır:

a) Türkiye içinde taşıma hakkı bulunmayan yabancı bayraklı gemilere ve uçaklara yapılan akaryakıt, kumanya, teknik ve diğer malzeme şeklindeki **teslimler ihracat teslimi kapsamında KDV'den istisnadır.**

b) Uluslararası taşımacılık yapan yerli gemi ve uçaklar ise "yurtiçinde bulunan bir firmanın yurtdışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubesi" niteliği taşıdığından bu araçlara yapılan söz konusu teslimler **ihracat istisnası kapsamına girer.**

c) Yukarıda açıklanan ve istisna kapsamına giren teslimlere ilişkin işlem veya ödemelerin acenteler tarafından yapılması istisnanın uygulanmasına engel değildir.

ç) Söz konusu teslimlerin ihracat istisnası kapsamında değerlendirilebilmesi için gümrük çıkış beyannamesi ile tevsik edilmesi gerektiği tabiidir. açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, havayolu şirketlerinin yurt dışına sefer yapan uçaklarına kumanya teslimi Tebliğin (II/A-1.1.1) bölümündeki şartları sağlaması kaydıyla KDV den istisna olacaktır. Ancak şirketinizin kumanyaları havayolu şirketlerinin yurt dışına sefer yapan uçaklarına teslim etmeksizin uçak içinde yolcuya doğrudan sunması hizmet mahiyetinde olup, Türkiye'de verilmemesi halinde bu hizmet KDV nin konusuna girmemektedir. Bu nedenle, KDV nin konusuna girmeyen söz konusu hizmetin Kanunun 11/1-a maddesindeki hizmet ihracı kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

KATMA DEĞER VERGİSİ SİRKÜLERİ / 60

Tarihi : 08 / 08 / 2011

Sayısı : KDVK-60/2011-1

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun uygulamasına ilişkin mevcut sirkülerlerin birleştirilmesi ile uygulamada tereddüt edilen hususlara yönelik açıklamalar bu Sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

3.2.2. Deniz ve Hava Taşıma Araçları İçin Liman ve Hava Meydanlarında Yapılan Hizmetler

KDV Kanununun 13/b maddesi ile deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler KDV'den müstesnadır. İstisna kapsamına liman ve hava meydanlarında deniz ve **hava taşıma araçlarına verilen hizmetler girmektedir**. Bu kapsamda, hava ve deniz taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında verilen pilotaj, römorkaj, palamar, uçak ve gemilerin parkı gibi hizmetler KDV'den istisna olacaktır.

Liman ve hava meydanlarında deniz ve hava taşıma araçlarının seyrüseferine ilişkin olarak araçların yük ve yolcusuna verilen tahmil, tahliye ve benzeri hizmetler de istisna kapsamına girmektedir.

Bu hizmetlerin gemi ve yük sahibi firmaların acentelerine yapılması, liman ve hava meydanı işletmeleri dışında diğer gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılması istisna uygulamasını etkilememektedir.

Ancak, Kanunun 13/b maddesindeki istisna uygulaması tek safhalı olduğundan, gemiye veya acentesine doğrudan verilen hizmetler istisna kapsamında değerlendirilebilecektir. Alt yükleniciler tarafından verilen hizmetler istisna kapsamında mütalaa edilmeyecektir.

3.2.2.1. İstisna Kapsamına Giren Hizmetler

- Tahmil ve Tahliye**
- Yükün Aktarılması (Shifting)**
- Vinç Hizmeti**
- Kilitleme ve Bağlama (Lashing)**
- Kilit ve Bağ Çözme (Unlashing)**
- Nezaret Hizmeti**
- Ambar Kapağı Açma/Kapama Hizmeti**
- Gemi İşgaliye**
- Gemi Fuzuli İşgaliye Hizmeti**
- Gemi Aktarma**
- Gemilerin Atıklarının Alınması**
- Tekrar Sevk Konteynerler (Transit)**

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 52707093-10.06.01

24/07/2013

Konu : Deniz ve hava taşıtlarına ihracat teslimleri

GENELGE

(2013/28)

1/6/2007 tarihli ve 2007/23 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Gümrükler Genel Müdürlüğü 2013 / 28 GENELGE

4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrası ve Gümrük Yönetmeliğinin 418 inci maddesine göre, kumanyaların hava gemilerine verilmesi ihracat hükmündedir.

Bu Genelge kapsamında yapılacak teslimlerde; hava taşıtının personeli ve yolcularının yolculuk sırasında tüketimi için verilecek olan yiyecekler, alkollü ya da alkolsüz içecekler, sigara, kişisel tüketim ve temizlik malzemeleri kumanya olarak değerlendirilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü 2013 / 28 GENELGE

Bu Genelge kapsamında; belirtilen ürünlerin **hava taşıtlarına**, ihracat hükmünde teslim edilmesinde sevk irsaliyesi veya teslim fişi/teslim makbuzu düzenlenecek; teslim eden ve teslim alan taraflarca imzalanması gereken söz konusu belge üzerinde gümrük idareleri tarafından herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

Bir gün içerisinde yapılan teslimler teslim eden firma tarafından bu Genelge'nin Ek'inde yer alan Deniz ve Hava Taşıtlarına İhracat Hükmünde Yapılan Eşya Teslim Listesi'ne kaydedilecek ve takip eden ikinci iş gününün mesai saati bitiminden önce teslimin yapıldığı mahaldeki gümrük idaresine teslim edilecektir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü 2013 / 28 GENELGE

Teslim edilen listeler idarede bu amaçla açılacak deftere her yılbaşından itibaren müteselsil numara alarak ve tarih verilerek kaydedilecektir. Sevk irsaliyeleri veya teslim fişleri/makbuzları anılan listeye eklenmeyecek; ancak ilgili firma tarafından gümrük idaresinin talebi halinde sunulmak üzere mevzuatta belirlenen süreler dahilinde firma tarafından muhafaza edilecektir.

Bu Genelge kapsamında teslim edilen eşyaya ilişkin tamamlayıcı beyan, en geç teslimin yapıldığı ayı takip eden ayın ilk 7 (yedi) iş günü içinde yapılacaktır.

Gümrükler Genel Müdürlüğü 2013 / 28 GENELGE

Teslime ilişkin olarak bilgisayar sisteminde yapılacak tamamlayıcı beyana ait gümrük beyannamesinin gümrük idaresince teslim alınmasından sonra ilgili muayene memuru ya da beyanın kontrolü ile görevlendirilen memur tarafından beyannameye ilişkin ticari fatura ile teslim edilen eşyanın Deniz ve Hava Taşıtlarına İhracat Hükmünde Yapılan Eşya Teslim Listelerinde kayıtlı eşya ile uygun olup olmadığı kontrol edilecek ve beyanname üzerinde işlemleri tamamlanacaktır.

Tamamlayıcı beyanda bulunulurken, bu Genelge kapsamında kendisine eşya teslim edilen ve adına fatura düzenlenen her bir alıcı için bir ihracat beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

YAŞANAN PROBLEMLER

- 1-** Havalimanlarında DHMİ Prosedürlerine göre kurulmuş ,yatırım yapmış,yer kirası ödeyen Catering firmaları; Yurt dışına sefer yapan Uçaklara yapmış oldukları kumanya ve malzeme teslimlerinde kdv'siz fatura kesmekte ;yüklendikleri kdv lerin iade alınmasında büyük zorluklar yaşamaktadırlar.
- 2-** Bir ay boyunca ; her uçak yüklemeesi ; bir fatura olmak üzere yapılan teslimlerin önce günlük icmalleri ve takip eden ayın başında tamamlayıcı beyan prosedürü ile her firma için ayrı olmak üzere G.Ç Beyannamelerine bağlanması ve Gümrük idaresi ile bu süreci tamamlamak büyük zorluklar ortaya çıkarmaktadır.
- 3-** Fatura kesilen firmalara yapılan teslim tarihleri bir sonraki ay ihraç tarihi olarak tespit edilmesi nedeni ile BA-BS formalarında dönem farkı ortaya çıkmaktadır.
- 4-** Teslim edilen malın sıcak-soğuk yemek(Lunch-Box) ve içecek-tüketim malzemesi (Bavarage) türü olması yüklenilen kdv nin hesaplama prosedüründe büyük hesaplama zorlukları çıkarmakta ,bu hesabın kdv iade prosedüründe vergi dairesi tarafından anlaşılması ayrı bir problem olarak ortaya çıkmaktadır.

PLATFORM'UN TARTIŞACAĞI KONULAR

1- Hangi Uçaklara Kumanya tesliminde kdv istisnası uygulanacak?

- Yurt dışı sefer yapan yerli ve yabancı Havayolu Şirketleri
- Yurt içi sefer yapan yerli Havayolu Şirketleri

2- Uçaklara verilen kumanya teslimlerinde kdv istisnası

- kdv kanunu 13/b maddesi kapsamında mı?
- kdv kanunu 11-1a maddesi kapsamında mı ?değerlendirilmeli...

3- Hava taşıma araçları için yapılan seyrüsefere ilişkin her türlü hizmet Kavramı; kumanya teslimlerini de kapsamalı mı?

**Konuyu Katkı ve Değerlendirmenize
Arz Ederim**

TEŞEKKÜRLER

Hüsnü ERDOĞMUŞ-YMM